

GOTOWOŚĆ SZKOLNA

Kiedy dziecko jest gotowe do podjęcia nauki
w szkole?

Nowak Magdalena

- Istnieje związek między dobrym startem szkolnym a pozytywnymi efektami nauki.**
- Doświadczanie sukcesu szkolnego w pierwszych latach nauki ma bezpośredni wpływ na przyszłe osiągnięcia szkolne i poczucie własnej wartości.**

Badania Alexander i Entwisle 1988 / Ramey i Campbell 1991 / Birch i Ladd 1997

Dojrzałość szkolna nie oznacza, że dziecko potrafi wszystko to, czego później nauczy się w szkole. Powinno być gotowe na proces stawania się uczniem, posiadać umiejętności, które pozwolą mu na realizację wymagań szkolnych.

Obszary gotowości szkolnej dziecka

Rozwój fizyczny

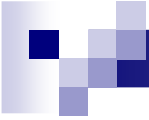
Rozwój społeczny / Samodzielność

Rozwój emocjonalny

Rozwój mowy i umiejętności porozumiewania się

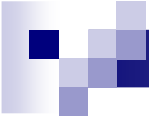
Motywacja do uczenia się

Rozwój intelektualny

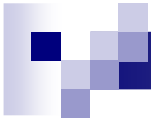
Rozwój fizyczny – motoryka duża

- Dziecko jest na tyle sprawne fizyczne, aby w miarę samodzielnie przemieszczać się, pokonywać przeszkody, zaspokajać swoje potrzeby, a jeśli sprawność fizyczna stoi na przeszkodzie – umie prosić o pomoc;
- Sprawnie biega, skacze, chwyta piłkę, chodzi po schodach krokiem naprzemiennym, swobodnie korzysta z urządzeń na placu zabaw;
- Dzieci, u których stwierdza się niską sprawność ruchową, znacznie gorzej adaptują się do zadań wynikających z nauki w szkole oraz mają większe trudności w kontaktach z rówieśnikami.

Rozwój fizyczny – motoryka mała

- Taki rozwój manualny, który pozwala dziecku w klasie pierwszej zacząć pisać;
- Dziecko sprawnie posługuje się łyżką/widelcem, nożyczkami, samodzielnie ubiera się i rozbiera, potrafi zapiąć guziki, zasunąć suwak;
- Sprawnie buduje wieżę z klocków, nawleka koraliki, maluje farbami, rysuje kredkami i ołówkiem (jego ruchy są swobodne);
- Słabo rozwinięta motoryka mała – „wszystko leci z rąk” (rozlewa, potrąca, zrzuca, tłucze);
- ! Koordynacja wzrokowo – ruchowa – pisanie jest tylko wtedy możliwe, gdy istnieje zgodność między widzeniem a ruchem ręką (np.. umie przenieść kubek z piciem nie rozlewając go)

Rozwój poznawczy i społeczno – emocjonalny są ze sobą powiązane a oba obszary są równie ważne dla sukcesu szkolnego. To, czego dzieci nauczą się w szkole, w dużym stopniu zależy od kompetencji społecznych i emocjonalnych.

Rozwój społeczny

- Dziecko zna i przestrzega zasady obowiązujące w grupie rówieśniczej, potrafi rozstać się z rodzicami bez nadmiernego obciążenia emocjonalnego;
- Obdarza uwagą innych, dostrzega ich uczucia, akceptuje pomysły i wnosi swoje, uczestniczy w aktywnościach grupowych, nie skupia nadmiernej uwagi na sobie;
- Nawiązuje relacje z dziećmi (np. na placu zabaw) i cieszy się z nich, potrafi wyjaśnić powody swojego zachowania, potrafi stanąć w swojej obronie;
- Potrafi wyrażać negatywne emocje, frustracje i gniew w sposób akceptowany społecznie; potrafi negocjować kompromis;
- Jest zapraszane do zabawy

Samodzielność

- Dziecko jest samowystarczalne w zakresie obsługi, zarówno pod względem higieny, spożywania posiłków jak i utrzymania porządku w najbliższym otoczeniu;
- **Umie poprosić o pomoc**

Rozwój emocjonalny

- To stan równowagi nerwowej, umożliwiający samokontrolę reakcji emocjonalnych (potrafi się pohamować);
- Dziecko w zabawach i w czasie wykonywania zadań nie wybucha łatwo złością, płaczem; nie zachowuje się w sposób impulsywny w stopniu utrudniającym mu kontakty z innymi;
- Brak nadmiernego niepokoju;
- Potrafi zrozumieć, że nie zawsze może zrobić to, na co ma ochotę, poczekać, aż jego potrzeby zostaną zrealizowane

Kompetencje językowe

- Dziecko mówi w sposób względnie zrozumiały dla innych;
- Potrafi uważnie **słuchać** a w razie potrzeby dopytać, o co chodzi;
- Postępuje zgodnie z instrukcjami słownymi; słucha bajek;
- Potrafi opowiedzieć o tym, co się wydarzyło, o tym co widzi lub słyszy;
- Zadaje pytania;
- Troszczy się o to, aby inni zrozumieli jego przekaz;
- Stara się zrozumieć, co ktoś ma do powiedzenia;
- Słuch jest bardzo ważny w procesie dydaktycznym - aby dziecko napisało literę, musi słyszeć głoskę. Aby poprawnie napisać wyraz, musi go poprawnie usłyszeć

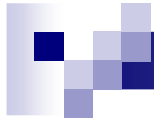
Motywacja

- Dziecko gotowe do szkoły chce do niej iść;
- Dziecko chce się uczyć, jest ciekawe świata;
- Wykonuje różne zadania mimo przeszkód;
- Próbuje radzić sobie z trudnościami;
- Potrafi respektować polecenia dorosłych bez uciekania się do stosowania gróźb;
- Jest zainteresowane liczeniem, pisaniem, czytaniem (np. udaje, że czyta);
- Rozumie wagę punktualności, obowiązku, poranne procedury przebiegają **względnie** sprawnie

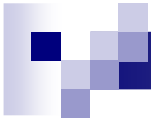

Rozwój intelektualny

- Jest ściśle związany ze spotrzeganiem (nie widzeniem), pamięcią, wyobraźnią, **koncentracją uwagi**;
- Myślenie operacyjne na materiale konkretnym; zanika centracja (branie pod uwagę tylko 1 właściwość/cechę), pojawia się odwracalność procesów umysłowych (potrafi cofnąć w myśli błędny tok rozumowania);
- Dziecko łączy przyczynę ze skutkiem, potrafi przewidzieć skutki swoich działań (nie zawsze je zastosować);
- Grupuje obiekty według wybranej cechy; formułuje uogólnienia – znajduje wspólną cechę obiektów;
- Układa szeregi według cechy;
- **Spostrzeganie, pamięć i uwaga zaczyna być dowolna, kierowana** (zależna od woli dziecka);
- Dziecko potrafi skoncentrować uwagę na 15-20 minut, potrafi doprowadzić zadanie do końca, potrafi wykonać polecenie złożone z 3 elementów

W ocenie gotowości dziecka do rozpoczęcia nauki w klasie pierwszej pomoże rodzicom informacja o poziomie przygotowania dziecka do edukacji szkolnej, przygotowana przez nauczyciela w przedszkolu, a także wg potrzeby opinia specjalistów z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej

Dziękuję za uwagę.